

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.146/2016/5/I.szám

A Győri Ítéltábla a dr.Szilágyi Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Szegő Mariann ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránti perében a Veszprémi Törvényszék 2016. május 9. napján kelt 1.G.40.100/2014/37.számú ítélet ellene az alperes részéről 41. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatja, s az alperest terhelő marasztalás összegét 157.068,- (százötvenhétezer-hatvannyolc) euróra, s ennek az elsőfokú ítéletben írt késedelmi kamataira, valamint 42.051.269,- (negyvenkettőmillió-ötvenegyezer-kettőszázhatvankilenc) forintra, s ennek az elsőfokú ítéletben írt késedelmi kamataira l e s z á l l í t j a ,

ezt meghaladóan helybenhagyja.

Az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 4.237.200,- (négymillió-kettőszázharminchétezer-kettőszáz) forintra leszállítja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen a felperesnek 1.505.000. (Egymillió-ötszázötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a ... Ügynökség (...) támogatóként az Új Széchenyi Terv Gazdaságfejlesztési Operatív Program keretében „Komplex vállalati technológiafejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára” tárgyú felhívást tett közzé. Erre a felperes 2011. május 11-én pályázatot nyújtott be „... Kft-nél” címmel, amit a támogató képviseletében eljáró ... Zrt. (... Zrt.) 53.802.833,-Ft összegű támogatásra érdemesnek ítélte. Az ... és a felperes 2011. szeptember 30-án (... számú) támogatási szerződést kötött. Ennek tárgya a ... Kft-nél című projekt elszámolható költségeinek vissza nem térítendő támogatás formájában történő finanszírozása volt. A felperes vállalta, hogy a projektet a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően megvalósítja a **Település**, ... hrsz. alatti helyszínen azzal, hogy a megvalósítási időszak tervezett kezdő időpontja 2011. augusztus 2., befejezésének tervezett napja 2012. február 29. A projekt le nem vonható ÁFÁ-val számított összköltsége 153.722.380,-Ft, amiből a támogatás mértéke 53.802.833,-Ft. A felperes 2012. április 10-én az alperes szállítói nyilatkozatának csatolásával bejelentette a ... Zrt-nek, hogy a projekt keretében beszerezni kívánt eszköz helyett egy új, jobb paraméterekkel rendelkező lézervágó berendezést tervez beszerezni. 2012. május 21-én az alperessel együtt azt is bejelentette, hogy a piaci igénynek megfelelően módosították a gép méretét, a nagyobb

munkatartomány (6x2 m) eredményeképp a gép termelékenyebb, ezáltal a járulékos lemezvesztés is csökken, valamint a nagyméretű munkákat is meg tudják valósítani. A felperes és az ... a támogatási szerződést 2012. május 16-án annyiban módosították, hogy a projekt megvalósítás tervezett kezdő időpontja 2012. április 10., fizikai befejezésének tervezett napja pedig 2013. július 31. A felperes és az ... képviselőjében eljáró ... Zrt 2013. december 31-én az eredeti támogatási szerződést annyiban módosították, hogy a szerződés tárgya „Lézervágó berendezés beszerzése az ... Kft-nél”, míg a projekt megvalósítás fizikai befejezésének tervezett napja 2014. március 31., a záróbeszámoló és a zárókifizetési igénylés benyújtásának határideje 2014. április 30.

A felperes megrendelőként, az alperessel mint szállítóval **2012. május 21-én** szállítási szerződést kötött a ... cég által gyártott, az alperes által forgalmazott ... **lézer berendezés** beszerzésére és leszállítására. A gép vételárát (518.000,- Euro+27 % ÁFA=) bruttó 657.860,- Euro-ban határozták meg. A felperes a szállítási szerződés aláírásától számított 7 napon belül a vételár 30 %-át előleg jogcímén az alperes előlegbekérő levele alapján; a vételár 60 %-át az alperes értesítése alapján előleg jogcímén, az alperes előlegbekérő levele alapján gyári készre jelentéskor; a vételár 10 %-át a gép beüzemelését követően 8 napon belül az alperes számlájára banki átutalással volt köteles megfizetni. A teljesítés helye **Település**, hrsz. ... volt, azzal, hogy az alperes a berendezést a felperes által megjelölt helyre, vele előre egyeztetett időpontban köteles leszállítani. A teljesítés a felperes részére történő átadás-átvételi jegyzőkönyvvel való átadással, és a leszállított gép üzembe helyezésével valósul meg, szállítási határidő a 30 % előleg beérkezését követő 6 hónapon belül. Ennek betartásáért az alperes a vételár valamennyi részének határidőben történő megfizetése esetére vállalt felelősséget azzal, hogy amennyiben a felperes a vételár bármely részletének megfizetésével késedelembe esik, az alperes öt napot meghaladó fizetési késedelem esetén jogosult a szállítási határidőt egyoldalúan módosítani. A teljesítés ideje a gép leszállítását követő két héten belül (kivétel: gyári beüzemelés esetén a gyárral egyeztetett időpontban). A teljesítés dokumentumai az átadás-átvételi jegyzőkönyv, szállítólevél, beüzemelési jegyzőkönyv. A szerződés szerint amennyiben a szerződés megkötését követően a felperesnek felróható okból a teljesítés megghiúsul, az alperesnek jogában áll megghiúsulási kötbért követelni, ami a teljes vételár 20 %-a.

A peres felek e szállítási szerződést a vételár megfizetése körében **2013. január 30-án** annyiban módosították, hogy a felperes a szállítási szerződés aláírásától számított hét napon belül a vételár 20 %-át előleg jogcímén az alperes előlegbekérő levele alapján; a vételár 40 %-át az alperes értesítése alapján előleg jogcímén, az alperes előlegbekérő levele alapján gyári készre jelentéskor és a gép gyári átvétele után; a vételár 20 %-át a gép felperes telephelyére történő leszállítása után; az utolsó 20 %-ot pedig a beüzemelést követően nyolc napon belül banki átutalással az alperes számlája alapján köteles megfizetni.

A felperes az ... Zrt-vel (...) 2013. január 25-én (... számú) kölcsönszerződést kötött, melyben az ... vállalta, hogy a (...) fiber lézer szerszám gép beszerzéséhez 466.200,-Euro kölcsönt nyújt a felperesnek azzal, hogy a saját erő összege 51.800 Euro, amit a felperes közvetlenül az alperesnek teljesít. A kölcsön folyósítási feltétele volt - egyebek mellett - a saját erő és a szállítói számla ÁFA tartalmának az alperes felé történt teljesítésének igazolása; az alperes, a felperes és a hitelező ... által aláírt háromoldalú fizetési megállapodás, amely alapján a

kölcsön (vagy annak részének) folyósítása az alperes számlájára történik; az eszköz üzembe helyezését megállapító nyilatkozat a felperes részéről, amely azt is tartalmazza, hogy az eszköz üzemképes, rendeltetésszerű használatra alkalmas, kész állapotú; valamint a ... megbízottja és a felperes által aláírt eszközellenőrzési jegyzőkönyv, amely tartalmazza azt, hogy az eszköz biztonsági jelölése megtörtént oly módon, hogy annak elhelyezése kizárólag az ... által ismerhető. A felperes, az alperes és az ... Zrt. 2013. február 4-én háromoldalú fizetési megállapodást kötött. Rögzítették, hogy a megállapodás elválaszthatatlan részét képező ... számú kölcsönszerződés alapján az ... kötelezettséget vállalt arra, hogy a fiber lézer gép felperes általi megvásárlásához nyújt kölcsönt oly módon, hogy a kölcsön összegét akár egy, akár több részletben közvetlenül az alperesnek utalja át, tekintettel arra, hogy a felperes a kölcsönt az alperesre engedményezte, aki azt a szállítási szerződésből származó vételár követelésébe köteles beszámítani. A megállapodásba foglalták, hogy az alperes 2013. január 30-án ... számon 131.572,-Euro összegű előleg bekérőt állított ki, ami oly módon kerül kiegyenlítésre, hogy 79.772,-Euro összeget a felperes köteles megfizetni az alperes számlájára, míg 51.800,- Euro összeget az ... mint engedményezett kölcsön részösszeget a felperes írásbeli értesítése alapján közvetlenül az alperes számlájára utal. Ennek megfelelően a felperes 2013. február 1-én **79.772,- Euro-t**, majd az ... Zrt 2013. február 7-én **51.800,- Euro-t** utalt át az alperesnek. Az alperes az előleg megfizetésétől számított 6 hónapos szállítási határidőn belül a gépet nem szállította le.

A peres felek 2012. április 10-én egy másik szállítási szerződést kötöttek, melyben a felperes megrendelt az alperestől egy, a ... cég által gyártott és az alperes által forgalmazott ... típusú, 160 tonnás hidraulikus, négytengelyes **élhajlító berendezést**. A felek a vételárat (65.000,-Euro+ 27% ÁFA=) bruttó 82.550,- Euro-ban határozták meg. A felperes a szerződés aláírásától számított hét napon belül a vételár 30 %-át előleg jogcímén, a vételár 60 %-át az alperes előlegbekérő levele szerint gyári készre jelentéskor; a vételár 10 %-át a gép beüzemelését követő nyolc napon belül volt köteles megfizetni. Szállítási határidő a 30 % előleg beérkezését követő 3 hónapon belül. A teljesítés ideje a gép leszállítását követő 2 héten belül (kivétel: gyári beüzemelés esetén a gyárral egyeztetett időpontban). A felek kikötötték, hogy amennyiben a szerződés megkötését követően a felperesnek felróható okból a teljesítés megghiúsul az alperesnek jogában áll megghiúsulási kötbért követelni, melynek vetítési alapja a szerződés szerinti teljes vételár, mértéke pedig 20 %. A felperes az élhajlító gépre 2013. március 13-án **63.856,- Euro-t** megfizetett az alperesnek.

Mivel az alperes az élhajlító gépet sem szállította le határidőben, a felperes a 2013. október 28-án a két berendezés leszállítására 2013. november 7-ig póthatáridőt engedett az alperesnek, egyben bejelentette a kárigényét és a teljesítés póthatáridőben való elmaradása esetére jelezte elállási szándékát, és jogfenntartó nyilatkozatot tett a kárai és elmaradt haszna körében. E póthatáridő eredménytelen eltelte után a felek **2013. november 22-én** megállapodást kötöttek, melyben a póthatáridőt 2014. február 21-ig meghosszabbították. Egyúttal az alperes átalány kártérítés megfizetését vállalta akként, hogy 100.000,- Euro készpénzt megfizet a felperesnek, továbbá térítésmentesen átad neki a lézervágó géphez egy vákuumos lemezemelőt (9.000,-Euro+ÁFA értékben), és az élhajlítóhoz egy szerszámkészletet (14.568,- Euro+ÁFA értékben). Az alperes tudomásul vette, hogy e kártérítés a felperesnek kizárólag a 2014. március 21. napjáig terjedő késedelemből eredő

kárát fedezi és amennyiben a póthatáridőben sem teljesít, és ezért a felperes eláll a szerződéstől, úgy az átalány kártérítésen felül a felperes jogosult érvényesíteni az alperes további késedelméből eredő kárát, vagy a szerződéstől elállás miatt felmerült minden kárát. Az alperes 28.000,-Euro kártérítési előleget a felperesnek a megállapodott kártérítés összegéből megfizetett, továbbá átadta az élhajlító gép szerszámkészletét.

Időközben a peres felek az **élhajlító** gépre kötött szerződésüket **szóban** annyiban módosították, hogy annak tárgya ugyancsak a cég által gyártott, 2x3 méteres (tandem jobb és tandem bal félből álló) **tandem élhajlító berendezés** lesz.

Az ... Zrt 2013. november 22-én fizetési ígervényt bocsátott ki, melyben a felperes kérésére kijelentette, hogy ... számon kölcsönszerződést kötött a felperessel a (... ..) fiber lézer szerszámgép és tartozékai, míg ... számon a (... .. 160 tonnás hidraulikus négytengelyes) élhajlító gép és tartozékai finanszírozására. Egyidejűleg kötelezettséget vállalt arra, hogy 405.000,- Euro összeget folyósít abban az esetben, ha a kölcsönszerződésben meghatározott folyósítási feltételek teljesültek, és mindkét gép magyarországi vámkezelése dokumentumokkal igazoltan megtörtént. A fizetési ígervény 2014. február 28-áig érvényes, ezt követően jogosult a 405.000,-Euró folyósításának megtagadására. A felperes e fizetési ígervényt a gyártó cégnek is bemutatta.

A gyártó ... cég 2014. január 15-én közölte az ... Zrt-vel, hogy a 2014. február 28-i határidőhöz képest a fiber lézer gép szállítását egy hibás alkatrész beépítése miatt kb. 2 hónappal el kell halasztani, így az vélhetően április 30-ig fog megtörténni, de az élhajlító gép 2014. február 28. előtt meg fog érkezni a magyar vámterületre. Ezt követően 2014. február 14-én ...országban a ... gyárban megtörtént a ... és ... gyári számú élhajlító berendezések gyári átadás-átvétele.

A peres felek 2014. március 14-én - a felperes érdi székhelyén - tartott tárgyaláson a fiber lézer gép teljesítési határidejét szóban 2014. március 31-ig meghosszabbították. Egyidejűleg 2014. február 14-re visszadátumozva a fiber lézer gépre megkötött szállítási szerződésüket a következők szerint módosították: „A felperes köteles a szállítás szerződés aláírásától számított hét napon belül a vételár 20 %-át előleg jogcímén, a gyári műszaki átadás-átvétel után legkésőbb egy hónappal további 405.000,- Euro + ÁFA-t, végül a vételár fennmaradó hányadát a gép beüzemelését követő nyolc napon belül a szállító számlájára megfizetni.” Ugyanekkor - és ugyancsak 2014. február 14-re visszadátumozva - a felek a 2012. április 10-én a 160 t eszközre megkötött szállítási szerződést az ... Kft oldalán bekövetkezett műszaki alapú érdekmúlás miatt felbontották, az alperes kijelentette, hogy lemond a szerződésben rögzített kártérítési igényéről és az eddig átutalt előleget a felperesnek visszautalja. Ezzel egyidejűleg - ugyancsak 2014. február 14-ére visszadátumozva - a felek szállítási szerződést kötöttek egy a cég által gyártott és az alperes által forgalmazott ... x 160 **(négytengelyes) berendezés** beszerzésére, melynek vételárát (91.000,-Euro+27=%ÁFA=) bruttó 115.570,-Euro-ban jelölték meg. Rögzítették, hogy amennyiben a szerződés megkötését követően a felperesnek felróható okból a teljesítés megghiúsul, az alperesnek jogában áll megghiúsulási kötbért követelni, ami a szerződés szerinti teljes vételár 20 %-a.

Az alperes a felek szóbeli szerződésének megfelelően 2014. március 31-én a tandem élhajlító berendezést a felperesnek leszállította. A fiber lézer gép leszállítása azonban e határidőig nem történt meg, annak ellenére, hogy a felek 2014. március 14-én egy ugyancsak február 14-ére visszadátumozott iratban rögzítették, hogy a felperes a telephelyén a ... --- gyári számú fiber lézer berendezést megtekintette és műszakilag átvette. A felperes 2014. március 13-án **109.250,- Eurot**, azaz a fiber lézer gépre az alperes által kiállított 405.000,- Euro + ÁFA összegű számla ÁFA tartalmát az alperesnek megfizette.

Miután a fiber lézer gép változatlanul nem került átadásra a felperesnek, ezért ő **2014. április 15-én a fiber lézer berendezésre megkötött szállítási szerződéstől elállt, és egyúttal** az alperessel szemben fennálló és neki e körben visszajáró vételárelőleg követelésének megfelelő részét beszámította az alperessel szemben a tandem élhajlító gépre - még álláspontja szerint - fennálló vételártartozásába. Az alperes 2014. április 16-án közölte, hogy véleménye szerint a felperes van fizetési késedelemben, a fiber lézer gép arra vár a gyárban, hogy a felperes fizessen. A gyártó ... cég 2014. április 17-én e-mailben azt közölte a felperessel, hogy a fiber lézer gép 2014. április 25-én vagy 28-án lesz elfogadásra és berakodásra kész, ezért meghívta a felperest ezen időpontra ...országba a gép állapotának berakodás előtti ellenőrzésére.

A felperes és az ... Zrt a ... számú kölcsönszerződésüket 2014. április 25-én közös megegyezéssel megszüntették és egymással elszámoltak.

Az alperes a 2014. június 5-én a gépekre kötött szerződéseket a felperes fizetési kötelezettségének megszegésére hivatkozva felmondta, másodlagosan a felperes fizetési nehézségeire hivatkozással a szerződésektől elállt, és kérte a leszállított gépek kiadását, egyidejűleg bejelentette meghiúsulási kötbér iránti igényét. A felperes 2014. június 10-i válaszelevelében közölte, hogy az élhajlító gép vételárát beszámítással megfizette, ezért az alperesi felmondás, és elállás értelmezhetetlen.

A Nemzetgazdasági Minisztérium mint támogató (az ... jogutódaként) 2014. július 28-án a felperes szerződésszegése miatt az 53.802.833,- Ft összegű vissza nem térítendő állami támogatást visszavonta. Ezzel egyidejűleg elállt a támogatási szerződéstől, mert a felperes nem teljesítette a projektmegvalósítás fizikai befejezésének tervezett napjaként megjelölt 2014. március 31-i időpontig a vállalását, és 2014. április 31-ig nem nyújtotta be a záróbeszámolót és a zárókifizetési igénylést.

A felperes végül más forrásból szerzett be és állított üzembe egy Ermaksan típusú lézervágó gépet, (488.000,- euro + 27% ÁFA =) bruttó 619.760,- Euro vételáron.

* * *

A felperes végleges keresetében 190.088,- Euro és ennek 2014. április 5-től járó, az ... Bank által közzétett mértékű kamata, továbbá 53.802.833,-Ft és ennek 2014. július 28-tól járó, a Ptk. 301/A. § szerinti késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy a megrendelt fiber lézer gépet az alperes sem a szerződés szerinti, sem az utóbb engedett póthatáridőben nem szállította le, ezért e szerződéstől elállt, így elszámolásnak van helye. Előadta, hogy a le nem szállított fiber lézer gépre (79.772+51.800+109.350 Euro=) 240.922,- Euro vételárrész átutalása történt meg, míg az alperes által leszállított tandem élhajlító gép bruttó 198.120,- Euro vételárából fennmaradó tartozása 134.264,-Euro. Ezeket egymással szemben beszámítva az alperes tartozása

106.658,- euró, amihez hozzáadva az alperes által vállalt átalány kártérítésből meg nem fizetett 72.000,- Euro készpénzt, valamint a le nem szállított vákuumos lemezemelő bruttó 11.430,- Euro ellenértékét az alperes összes tartozása 190.088,- Euro. Ezt meghaladóan kártérítés jogcímén érvényesítette az abból eredő 53.802.833,- Ft összegű követelését, hogy a fiber lézer gép le nem szállítása miatt esett ezen összegű, vissza nem térítendő állami támogatástól. Vitatta, hogy a szóbeli szerződéssel megrendelt tandem élhajlító gép vételára az alperes által hivatkozott (182.000,- Euro+ÁFA=) bruttó 231.140,- euro lett volna. Álláspontja szerint a felek írásba foglalt szerződéseiben megjelölt (91.000+65.000,- Euro+ÁFA) 198.120,- euro összegű vételár fizetési kötelezettsége keletkezett csak e gép kapcsán. Állította, hogy a fiber lézer gép vonatkozásában nem volt fizetési késedelem, mert a gyári műszaki átadás-átvétel nem történt meg. Az ezt tartalmazó - 2014. február 14-ére visszadátumozott - jegyzőkönyv csak abból a célból készült, hogy amennyiben a gép 2014. március 31-ig Magyarországra beérkezik, vámkezelik és a finanszírozó cég meg tudja jelölni, akkor még módja lett volna a támogatási szerződés teljesítésére, így ez az irat csak ott lett volna felhasználható.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset teljes elutasítását kérte. Előadta, hogy a fiber lézer gép - a meghosszabbított póthatáridőben - 2014. februárban elkészült, annak leszállítására azért nem került sor, mert a felperes a gépre kiállított 2014. március 19-i esedékességű bruttó 514.350,- Euro összegű számlából csak az ÁFA összegét (109.350,- Euro-t) fizetett meg a korábban átutalt 79.772,- és 51.800,- Euro-n felül. A felek szóbeli szerződése alapján legyártatott és a felperesnek leszállított tandem élhajlító gép 2x91.000,- Euro+ÁFA vételárából pedig csak 63.856,- Euro összeget fizetett meg. Állította, hogy a teljesítés a részéről megtörtént, a felperes a fiber lézer gépet 2014. február 14-én a ...országi gyárban műszakilag átvette. Hivatkozott arra is, hogy a felperes az át nem adott vákuumos lemezemelő ellenértékét nem követelheti, csupán e berendezés kiadását, továbbá az ... Zrt. által átutalt 51.800,- euro vételárrészletre sem tarthat igényt. A vissza nem térítendő támogatással kapcsolatos kártérítési igény elutasítását azért kérte, mert attól a felperes nem az alperes szerződésszegése miatt esett el, hanem azért mert a gép árát nem tudta megfizetni. Arra az esetre, ha a bíróság a keresetet - akár részben is - megalapozottnak találná beszámítási kifogással élt. Ennek körében kívánta elszámolni a tandem élhajlító gép 231.140,-Euro vételárából még meg nem fizetett 167.284,- Euro-t, továbbá a fiber lézer gép esetében a vételár 20 %-át jelentő 131.572,- Euro meghíúsulási kötbért, továbbá az élhajlító gépek esetében 2x23.114,- Euro meghíúsulási kötbért. Ezeket összesítve álláspontja szerint a felperes vételár tartozása bruttó 167.284,- Euro, és 177.800,- Euro meghíúsulási kötbér tartozás, amellyel szemben elszámolandó az alperes által meg nem fizetett 72.000,- Euro átalány kártérítés, valamint a felperes által megfizetett összesen 304.678,- Euro vételárrész. Így összességében az alperes tartozása 31.594,- Euro, „amit tovább csökkent a felperes által fizetendő késedelmi kamat”.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 190.088,- Eurot és ennek 2014. április 24-től a kifizetésig járó, az ... Bank által közzétett mértékű éves kamatát, 53.802.833,- Ft-ot és ennek 2014. július 28-tól december 31-ig évi 10,3 %, 2015. január 1-jétől június 30-ig évi 10,1 %, 2015. július 1-jétől december 31-ig évi 9,5 %, 2016. január 1-jétől a kifizetésig járó, a mindenkori

késedelemmel érintett félév első napján irányadó jegybanki alapkamat+8 % mértékű kamatát, továbbá 6.640.900,- Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Határozatának indokolásában rögzítette, hogy a felek közötti szerződések létrejöttének időpontjára figyelemmel a jogvita elbírálására az 1959. IV. törvény (Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni, és a felek szerződése a Ptk. 379. § (1) bekezdése szerinti szállítási szerződések.

A fiber lézer gépre 2012. május 21-én írásban jött létre szerződés, amit a feleknek a Ptk. 277. § (1) bek. értelmébe az abban megszabott helyen és időben, a megállapított minőség szerint kellett volna teljesíteni. A felek szerződésük tartalmát a felperest terhelő vételár fizetési kötelezettség ütemezése tekintetében a Ptk. 240. § (1) bekezdése szerint 2013. január 30-án közös megegyezéssel módosították. A szerződésmódosításban írt fizetési ütemezés első részteljesítését a felperes az alperes által elismerten határidőben teljesítette azzal, hogy ő, illetve a teljesítési segédjeként eljárta ... Zrt (a 2013. február 4-i háromoldalú fizetési megállapodásában írtaknak megfelelően) 131.572,- Euro vételárelőleget az alperesnek megfizetett. Ennek következtében az alperes a szállítási szerződés V.4. pontja alapján 2013. augusztus 7-ig lett volna köteles leszállítani a fiber lézer gépet a felperesnek. Az alperes e szerződéses kötelezettségét nem teljesítette, részére a felperes 2013. október 28-án 2013. november 7-ig póthatáridőt engedett a teljesítésre, de az alperes a kötelezettségét a póthatáridőben sem teljesítette. 2014. februárban ajánlotta fel a felperesnek, hogy a másik szerződés tárgyát képező tandem élhajlító gépet ...országban a gyártónál megvizsgálhatja, és tárgyalásokat folytathat a fiber lézer gépről. E levelében az alperes sem állította azt, hogy lehetőség lenne a fiber lézer gép műszaki átvételére is, csupán az e géppel kapcsolatos tárgyalások lehetőségét jelezte. A „..., 2014. február 14. keltezésű irat”, ami a fiber lézer berendezés felperes általi műszaki átvételét rögzítette, a valóságban - a felek egyező előadása szerint - 2014. március közepén ...en készült. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint 2014. február 14-én a fiber lézer gép kapcsán nem kerülhetett sor a gyári műszaki átadás-átvételre. Ezt támasztotta alá **F.Zs.** és **T.B.** tanúvallomása, a gyártó képviselőjének 2014. január 15-én kelt, az ... Zrt-nek címzett levele is. Utóbbi szerint „az előzetesen ígért 2014. február 28-i szállítási határidőhöz képest a fiber lézer gép szállítását kb. két hónappal el kell halasztani, mert a gép összeállítását követően a szokásos minőségi vizsgálatok hibát találtak a rezonátor lézergeneráló egységében, mely oknál fogva az összes folyamatot megállították és új egységet várnak a beszállítótól. Amint ez az elem megérkezik a ...-hoz, a felelős programozók teljes mértékben a gépre fognak koncentrálni és az utolsó ellenőrzéseket a szállítás előtt befejezik, a szállítás 2014. április 30-ig meg fog történni”. E prognosztizált javítási, ill. gyártási folyamattal szinkronban tartalmazza a ... cég képviselője által 2014. április 17-én a felpereshez írott e-mail azt, hogy „a gép elfogadásra és berakodásra április 25-én vagy 28-án lesz kész”. E tanúvallomások és okiratok alapján az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felperes bizonyította, hogy a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt - 2014. február 14-i keltezésű - műszaki átadás-átvételi nyilatkozat tartalma nem volt valós. Ezzel egyúttal azt is bizonyította, hogy a felek által írásban 2014. február 21-ig, a felperes által elismerten szóban pedig 2014. március 31-ig meghosszabbított teljesítési határidőt az alperes elmulasztotta, e határidőig a fiber lézer gép nem került legyártásra, leszállításra.

A fiber lézer gép kapcsán a felperes következő (405.000 Euro+ÁFA összegű) vételár-részlet fizetési kötelezettsége a 2013. január 30-án kelt, és a 2014. február 14-i keltezésű - a valóságban március közepén készült - szállítási szerződésmódosítás szerint a gyári átadás-

átvétel, illetve az utóbbi szövege szerint a gyári műszaki átadás-átvétel után legkésőbb egy hónappal volt esedékes. Az utóbbi szerződésmódosításban szereplő 405.000 Euro+ÁFA összegű, az alperes állítása szerint 2014. március 19-i esedékességű számla teljesítése a háromoldalú fizetési megállapodás, valamint az ... Zrt. fizetési ígervénye szerint a felperes teljesítési segédjeként eljáró ... Zrt. részéről történt volna meg az alperes részére, amennyiben a kölcsönszerződésben meghatározott folyósítási feltételek teljesültek, valamint a fiber lézer gép és az élhajlító gép magyarországi vámkezelése is megtörtént volna. A felperes a számla ÁFA tartalmát volt köteles megfizetni, mert annak megfinanszírozására az ... Zrt nem vállalkozott. A felperes e fizetési kötelezettségét pedig az alperes által is elismerten határidőben teljesítette. A háromoldalú fizetési megállapodás szerint annak elválaszthatatlan részét képezte a felperes és az ... Zrt közötti kölcsönszerződés, ezért az abban foglalt folyósítási feltételekkel az alperes is tisztában volt. Így tudnia kellett azt, hogy az ... Zrt. fizetési kötelezettségének beálltához az is szükséges, hogy a fiber lézer gép Magyarországra érkezzen. A gép vételárára az alperes volt jogosult, ő azonban a gép szállításával késedelembe esett, ez pedig a felperes egyidejű fizetési késedelmét kizárta a Ptk. 303. § (3) bekezdése alapján. Tekintettel arra, hogy az alperes a felperes által engedélyezett póthatáridőben sem teljesítette a fiber lézer gép leszállítására vonatkozó szerződéses kötelezettségét, a felperes a Ptk. 300. § (1) és (2) bek. alapján 2014. április 15-én jogszerűen állt el a fiber lézer gépre vonatkozó szállítási szerződéstől.

A jogvitával érintett másik (tandem élhajlító) gépre a felek között szintén szállítási szerződés jött létre, de azt az elsőfokú bíróság megítélése szerint nem foglalták írásba. A 2012. április 10-én írásban megkötött szállítási szerződés egy ún. szóló élhajlító berendezésre jött létre, mely szerződést a felek 2014. február 14-ére dátumozva, a valóságban 2014. március közepén felbontották, így e szerződés a Ptk. 319. § (1) és (3) bekezdése értelmében megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal megszűnt. E szerződés alapján a felperes részben teljesített, és 63.856,- Euro vételárrészletet az alperesnek megfizetett. A felek pontosan meg nem állapítható időpontban - vélhetően 2013 őszén - szóbeli szállítási szerződést kötöttek egy (...típusú) tandem élhajlító gép beszerzésére. Az ... Zrt által 2013. november 22-én kiadott fizetési ígervény már e gépre is kiterjedően tett fizetési ígéretet, és valószínűsíthetően ennek birtokában adta meg az alperes a gépre vonatkozó megrendelését a ... gyárnak. Ezt támasztja alá a perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény 6. számú melléklet, amelyben a ... cég 2013. december 3-án a megrendelést visszaigazolta. Ezen okiratban már hivatkozott az ... Zrt. és a felperes közötti ... számú kölcsönszerződésre, valamint a fizetési feltételek között feltüntette, hogy a 100 %-os fizetés az ... Lízing fizetési ígervénye alapján azt követően történik, hogy a gép átesik a magyarországi vámkezelésen. A tandem élhajlító gépet a felperes 2014. február 14-én a ... cég ...i gyárában átvette, majd azt az alperes 2014. márciusban a felperesnek leszállította. A felek pert megelőző egyeztetésekből megállapítható volt, hogy az első - 2012. április 10-én megkötött - szerződés alapján a felperes által megfizetett vételárrészletet a felek a ténylegesen leszállított tandem élhajlító gép vételárába kívánták elszámolni. A felek között vitás volt azonban a tandem élhajlító gép vételára. Az alperes állítása szerint a 2014. márciusban kelt (február 14-ére visszadátumozott) tartalma szerint szintén szóló gépre megkötött szerződésben szereplő vételár duplája volt a tandem gép vételára. A felperes álláspontja szerint a 2012. április 10-én kelt, utóbb megszüntetett szerződésben szereplő, és a 2014. márciusban megkötött szerződésben szereplő vételár összege volt a tandem gép

vételára. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a perben az alperes az öt terhelő bizonyítási kötelezettsége ellenére sem tudta azt bizonyítani, hogy a tandem gép vételáraként az általa megjelölt 182.000,- Euro+ÁFA összegű vételárat kötötték ki. A 2014. február 14-ére dátumozott szerződés kapcsán az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a felek egyikének sem állt szándékában szülő élhajlító gépet rendelni, vagy leszállítani, továbbá az is egyértelmű volt a felek előadásából, hogy a valóságban megrendelt, illetőleg leszállított tandem gép vételára sem az e szerződésben szereplő ár volt. A perben kirendelt szakértő a felperes által beszerzett árajánlat, valamint saját szakmai tapasztalatai alapján reálisnak tartotta a tandem élhajlító gép bruttó 198.120,- Euro összegű vételárát. A szakvélemény mellékletként tartalmazta továbbá a ... cégnek a tandem élhajlító gépre kiadott megrendelés visszaigazolását, megerősítését, amely 85.000,- Euro-s gyári árat tartalmazott. E bizonyítékok nem támasztották alá azt az alperes előadást, hogy bruttó 231.400,- Euro lett volna a tandem gép vételára, ezért az elsőfokú bíróság a felperes által is elismert bruttó 198.120,- Euro összegű vételárat fogadta el. A felperes ebből 63.856,- Eurot teljesített, azaz 134.264,- Euro vételár hátraléka áll fenn.

Az alperes a felperesi elállás folytán megszűnt - a fiber lézer gépre vonatkozó - szerződés nyomán köteles visszafizetni a felperesnek 240.922,- Euro-t. Köteles továbbá megfizetni neki a 2013. november 22-i megállapodásban megfizetni vállalt, de ténylegesen nem teljesített 72.000,-Euro átalány kártérítést, valamint az átadni vállalt, de ténylegesen nem teljesített vákuumos lemezemelő (9.000,- Euro + ÁFA =) 11.430,- Euro ellenértékét is. A felperes a tandem élhajlító gép kapcsán fennálló vételár tartozása körében helytállóan hivatkozott arra, hogy a Ptk. 296. és 297. §-ai alapján jogszerűen teljesítette azt beszámítással, ezért e vonatkozásban további fizetési kötelezettsége nincsen. Az elsőfokú bíróság az alperes meghíúsulási kötbér címén támasztott beszámítási kifogását alaptalannak találta, idézve a Ptk. 246. § (1) bekezdését, mely szerint kötbért csak írásban lehet érvényesen kikötni. Az alperes által hivatkozott meghíúsulási kötbér tartalma szerint arra az esetre ír elő a felperesnek fizetési kötelezettséget, ha neki felróható okból marad el az alperes szerződéses kötelezettségének teljesítése, vagyis a gép leszállítása. A perbeli esetben a fiber lézer gép volt az, melynek leszállítása nem történt meg, de nem a felperesnek felróható okból, hanem az alperes volt az, akinek a szállítási késedelme a felperesi elálláshoz, azaz a szerződés megszűnéséhez vezetett. A tandem élhajlító gép vonatkozásában pedig arra mutatott rá, hogy erre a felek szóbeli szerződést kötöttek, másrészt a gép leszállítása 2014. március 31-én megtörtént, ezért nem is következett be a kötbérfizetési kötelezettséget kiváltó esemény.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felperes alappal hivatkozott arra, hogy a támogatási szerződésben neki biztosított 53.802.833,-Ft vissza nem térítendő támogatástól azért esett el, mert az alperes a fiber lézer gép leszállítására vonatkozó szerződéses kötelezettségét a szerződéses határidőben nem teljesítette, emiatt a felperes sem tudta teljesíteni a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségét. A felperes a támogatási szerződésben szereplő vissza nem térítendő állami támogatáshoz végül nem vitásan nem jutott hozzá, és enélkül szerzett be egy másik lézervágó gépet. Ez azzal a körülménnyel állt ok-okozati összefüggésben, hogy az alperes a szállítási szerződésben foglalt kötelezettségét megszegte, ezért az elsőfokú bíróság a felperes által megjelölt 53.802.833,- Ft megfizetésére is kötelezte az alperest a Ptk. 318. § (1) bekezdése, 339. § (1) bekezdése és 355. § (4) bekezdése alapján. Nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a támogatási szerződés általános szerződési

feltételeinek 7.2.2. pont c) pontja a támogató általi elállás alapjául szolgáló okok között arról is rendelkezett, hogy helye van a felmondásnak, ha a kedvezményezett a közreműködő szervezet szerződésszerű teljesítésére vonatkozó felszólításának az abban megjelölt határidőt követő 30 napon belül sem teljesíti a szerződést, mert a 7.2.2. pont a) pontja szerint az elállás alapjául szolgáló ok önállóan is a 7.1. pontban írt szerződésszegés. A 7.1. pont pedig a kedvezményezett általi szerződésszegés esetéről rendelkezve a 7.1.2. pontban sorolja fel azt, hogy a szerződés kedvezményezett általi megszegésének minősül minden olyan cselekmény vagy mulasztás, amellyel a kedvezményezett a támogatott tevékenység megvalósításával késedelembe esik, illetve részben vagy teljes mértékben elmulasztja azok teljesítését. Emiatt a módosított támogatási szerződésben foglalt végső befejezési határidő elmulasztása önmagában is megalapozta a támogatási szerződés támogató általi felmondását, függetlenül az esetlegesen engedett 30 napos póthatáridőtől. A vissza nem térítendő támogatás összege, mint kártérítési összeg után az alperes a Ptk. 301/A. § (1-2) bekezdése szerinti mértékű kamatot köteles megfizetni, a támogatási szerződés felmondásának időpontjától. A fiber lézer gépre kötött szerződéstől való elállást követő tartozása utáni késedelmi kamat fizetésének kezdő időpontja csupán 2015. április 24. napja, ezért az elsőfokú bíróság az ezt megelőző időszakra elutasította a késedelmi kamat megfizetése iránti keresetet.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben **elsődlegesen** annak részbeni megváltoztatásával az őt terhelő marasztalási összeg 2.908,- Euróra történő leszállítását, és az ezt meghaladó kereset elutasítását, **másodlagosan** az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Arra hivatkozott, hogy a fiber lézer gépre vonatkozó szerződést kétszer módosították, melynek az elálláskor hatályos rendelkezése szerint a felperes a vételár második részét a gyári műszaki átadás-átvételt követően egy hónappal lett volna köteles megfizetni 405.000,- euro+Áfa összegben. Az alperes e szerződés szerinti kötelezettségének késedelmesen ugyan, de eleget tett, mert a fiber lézer gép gyári műszaki átadás-átvételére 2014. február 14-én sor került a ...országi gyárban. A peres felek az élhajlító gépre 2012. április 10-én írásban kötött szállítási szerződésüket utóbb megszüntették, és egyidejűleg egy új szállítási szerződést kötöttek, aminek a tárgya a tandem élhajlító gép egyik része (gépe) volt, és egyidejűleg szóban még egy (negyedik) szerződést kötöttek a tandem élhajlító gép másik részére (gépére). A felperes a tandem élhajlító gép első elemének vételárából csupán 63.856,-eurót fizetett meg, de annak fennmaradó vételárát, továbbá a tandem gép másik elemének vételárát pedig egyáltalán nem fizette meg, ezért ő volt késedelembe.

A felperes 2014. április 15-i elállásának feltehető valós indoka az volt, hogy 2014. áprilisban nettó 488.000,-euro vételárért megvásárolt egy másik lézervágó gépet, ami jelentősen olcsóbb volt a perbeli gép vételáránál. Az elsőfokú bíróság a valójában 2014. március 14-én készült (dátuma szerint 2014. február 14-én kelt) műszaki átadás-átvételi nyilatkozat tartalmát a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével értelmezte. A fiber lézer gépre vonatkozó szerződést ugyanis a felek a 2014. február 14-én kelt szerződéssel módosították, így a Ptk. 240.§ (2) bekezdése szerint e szerződésnek a módosítással nem érintett része változatlan maradt. A meghallgatott tanúk vallomásából, és a ... gyár képviselőjének leveleiből sem következik, hogy a műszaki átadás-átvételi nyilatkozat tartalma valótlan. E körben nem értékelte megfelelően az elsőfokú bíróság a felperesi ügyvezető személyes előadását, és F.Á. tanúvallomását sem. A fenti bizonyítékokból álláspontja szerint az

állapítható meg, hogy amikor a felek a fiber lézer gépre kötött szerződés 2014. február 14-i módosítását aláírták, akkor már az ... Zrt. fizetési ígervénye lejárt. Az elsőfokú bíróság arra alapította a döntését, hogy nem történt meg a fiber lézer gép gyári átadás-átvétele, de nem határozta meg ennek fogalmát. A felperes a 2014. február 14-i keltű nyilatkozatában a megtekintett állapotot elfogadta szerződésszerű teljesítésnek (gyári műszaki átadás-átvételnél), és a szerződésmódosítás alapján ezzel kötelezettséget vállalt a további vételár-részlet megfizetésére is.

Az élhajlító gépet illetően a felek egyezően nyilatkoztak arról, hogy a két gép vételárát illetően a felperes az írásbeli szerződés alapján részben, a szóbeli szerződés alapján pedig egyáltalán nem fizette ki a vételárát. A „szóbeli szerződést” tekintve csupán a vételár összege volt vitás a felek között. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felek 2014. február 14-én színelte szerződést kötöttek, mert a felek akarata az volt, ami a szerződésben szerepel, az állapítható meg, hogy olyan tartalommal jött létre a két szerződés, hogy egy tandem gép két részét foglalták a felek külön-külön szerződésbe. A felek két szerződést kívántak kötni, és valójában az egy tandemként működő gép két részét foglalták külön-külön szerződésbe, és külön-külön is megállapodtak azok vételárában. A beszerzett szakértői vélemény alapján az állapítható meg, hogy a felek (két) szerződésének tárgyát képező két gép között a felperes által állított nettó 26.000,-euro összegű vételárkülönbséget megalapozó műszaki tartalombeli különbség nincsen, így azok mindegyikére irányadó volt az írásbeli szerződésben rögzített vételár.

Az elsőfokú bíróság jogszabálysértően bírálta el a beszámítási kifogását is. A felperes a tandem gépre kötött (szóbeli és írásbeli) szerződések alapján az őt terhelő vételár fizetési kötelezettségének annak ellenére sem tett eleget, hogy e gépeket átvette, ezzel pedig szerződést szeptett. Miután a felperes bejelentette az elállását a fiber lézervágó gépre vonatkozó szerződéstől, az alperes a tandem gépre megkötött szerződésektől szintén elállt, és bejelentette kötbér igényét is. A tandem gép tekintetében a felperesnek felróhatóan a szerződés teljesítése megghiúsult, az alperes e szerződéstől elállt és kérte a gépek kiadását. Elállása jogszerű volt, a felperes fizetési kötelezettségét beszámítással nem tudta teljesíteni, mert a gép a vételár teljes kiegyenlítéséig az alperes tulajdonát képezte. A Ptk. 296.§ (1) bekezdése értelmében beszámítani csak egynemű és lejárt követelést lehet, ezért az „alperes dologi jogi igényével szemben a felperes kötelmi igényét nem tudta beszámítani”. Mindezek alapján a teljesítés megghiúsult, ami független attól, hogy a jelen perben - miután a peres felek közötti szerződések megszűntek - a bíróságnak el kell számolnia. Az elsőfokú bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének a tekintetben, hogy az alperes miért lenne köteles a dologi kártérítés (vákuumos lemezemelő) helyett annak pénzbeli ellenértéke megfizetésére, a felperes e körben csupán az eszköz kiadását kérheti. Ezt meghaladóan az át nem adott eszköz értékének az áfa tartalmát sem lehet a kártérítés összegénél figyelembe venni. Álláspontja szerint az alperes igényelheti a tandem élhajlító gép 231.140,- Euro vételárából meg nem fizetett 167.284,- Euro-t, a fiber lézer gép tekintetében 131.572,- Euro megghiúsulási kötbért, az élhajlító gép „egyik gépére” 23.114,- euro megghiúsulási kötbért, ami összesen 321.970,- euro. A felperest megilleti a meg nem fizetett 72.000,- Euro általános kártérítés, valamint a felperes által megfizetett bruttó 304.678,- Euro vételárból (az ... által megfizetett 51.800,- euro-t levonva) 252.878,- euro, ami összesen 324.878,- euro. Így a kettő különbözeteként az alperes tartozása csupán 2.908,- Euro,

Tévesen kötelezte az elsőfokú bíróság az 53.802.833,-Ft összegű kártérítés megfizetésére is. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a fiber lézer gép tekintetében a felperes esett késedelembe a vételár fizetési kötelezettségével, ami kizárta az alperes késedelmét. Fenntartotta, hogy támogatási szerződés részét képező ÁSZF szerint a felperesnek még 2014. április 30. napja után is további 30+15 napja lett volna a szerződés teljesítésére, vagyis ha fizet, a projekt sikeresen befejezhető lett volna. A felperes kárenyhítési kötelezettségének sem tett eleget, mert az általa csatolt hosszabbítás iránti kérelmét csupán a teljesítési határidő leteltét követően (2014. május 23-án) terjesztette elő. Amennyiben helyes az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy a felperes kizárólag az alperes késedelme miatt vesztette el a támogatás összegét, a felperes akkor sem bizonyította, hogy a támogatási összeg elvesztése neki kárt okozott volna. A kárt meghaladó kártérítési követelés érvényesítése a káron szerzés tilalmába ütközik, vagyis a jóvátétel nem eredményezhet agyagi előnyt a károsultnak. Ezért amennyiben a felperes vagyonában a támogatási összeg értékcsökkenésként jelentkezett is, akkor azt is vizsgálni kell, hogy e vagyonsökkenés mellett, a támogatási szerződés nem teljesítése miatt a felperesnek milyen megtakarítása volt. Ezért a bíróságnak értékelnie kellett volna, hogy a felperes az alperestől nettó 518.000,-euro vételáron vásárolta volna meg a fiber lézer gépet, amit végül az alperes versenytársától előadása szerint alacsonyabb vételárért, csupán nettó 488.000,-euro vételárért vásárolt meg. Ebből következően a vételárkülönbség (a késedelembe esés időpontjában fennálló MNB deviza középárfolyamon számolva) megtakarításként jelentkezett nála. E megtakarítás csökkenti a ténylegesen bekövetkezett kárának összegét.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértően kötelezte kötbér megfizetése mellett a teljes kártérítés megfizetésére is. A kárösszeg meghatározásakor a megítélt kötbér és dologi kötelezettség pénzellenértékének a megfizetése mellett úgy kötelezte, mintha a késedelme miatt 72.000,- euro (22.207.608,-Ft), 9.000,- euro (2.775.960,-Ft), 11.430,- euro (3.525.469,-Ft), és 53.802.833,- Ft, vagyis összesen 82.311.870,-Ft összegű kára lett volna a felperesnek. Nem vette továbbá figyelembe az alperes által már megfizetett (teljesített) kártérítési összeget (értéket), vagyis a felperesnek már megfizetett 28.000,-euro-t (8.636.320,-Ft) valamint a dologi kártérítésként neki átadott szerszámkészlet 14.568,- euro értékét (4.493.354,-Ft) sem, ami további 13.129.674,-Ft. Mindez azt jelenti, hogy az elsőfokú ítélet alapján a „felperes bevétele kártérítés címén” 95.441.544,-Ft. Emiatt az elsőfokú bíróság a kártérítésre kötelezés körében megsértette a Ptk. 246.§ (2) bekezdését, amikor az összecszerűség vizsgálata nélkül - az alperest nem csupán a felperes kötbért meghaladó kárának, hanem ismételten a teljes kártérítési követelésének a megfizetésére kötelezte. A felperesnek már megfizetett 28.000,-euro (8.636.320,-Ft) valamint a dologi kártérítésként neki átadott szerszámkészlet nettó 14.568,- euro értéke (4.493.354,- Ft) összesen 13.129.674,-Ft, amit az elsőfokú bíróság a fentiek alapján a kártérítési összeg megállapításakor figyelmen kívül hagyott. Ezért az alperes a Pp. 247.§ (3) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban ezen összegre beszámítási kifogást terjesztett elő. Vitatta végül a felperes javára megítélt elsőfokú perköltség összegét is annyiban, hogy ennek körében az elsőfokú bíróság a Pp. 80.§ (2) bekezdésébe ütköző módon kötelezte az alperest a második szakértői szemle 60.900,-Ft-os költségeinek a megfizetésére, mert ez a felperes mulasztása miatt felesleges költség volt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet fellebbezett részének a helybenhagyását kérte. Előadta, hogy az alperes a fiber lézer berendezésre vonatkozó szerződésben írt teljesítési határidőt, póthatáridőket elmulasztotta. Álláspontja szerint bizonyította, hogy a lézervágó berendezés vonatkozásában a gyári átadás-átvétel - az aláírt okirattal szemben - nem történt meg, így nem is volt a felperes olyan fizetési késedelemben, ami az alperes késedelmét kizárta volna. Az élhajlító berendezés esetében arra hivatkozott, hogy a módosított szerződésben az alperessel nettó 156.000,- (65.000,- euro + 91.000,- euro) vételárban állapodott meg. Az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy azért nem tett eleget a szállítási kötelezettségének, mert az ... Zrt. fizetési ígérvénye 2014. február 28. napján lejárt. A felperes és a lízingszervező közötti kölcsönszerződésnek - amihez a háromoldalú fizetési megállapodással az alperes is csatlakozott - nem volt folyósítási időpont kikötése, így az mindaddig fennállt, amíg azt a felek 2014. április 25-én közös megegyezéssel meg nem szüntették. A fizetési ígérvény kiállítására csupán azért került sor, mert ezt a gyártó kérte ahhoz, hogy a 2014. januári teljesítéshez elkezdje a gép gyártását. Az alperes alaptalanul hivatkozik arra is, hogy a felperes nem bizonyította késedelmi kötbért meghaladó kárát. A perbeli 2013. november 22-i megállapodás szerint ugyanis a felek megállapítják, hogy a Ptk. 299.§ (1) bekezdése alapján a megrendelőt a késedelemből eredően kártérítés illeti meg, és a felek átalány kártérítést állapítanak meg. Szó sem volt tehát kötbér kikötéséről, hanem az alperes a késedelemből eredő kárt elismerte, és a kártérítés mértékének bizonyítása nélkül átalány kártérítés megfizetését vállalta. Azt is kikötötték a felek, hogy e kártérítés a felperesnek csupán a meghosszabbított póthatáridőig felmerült kárait fedezi, és amennyiben az alperes az új póthatáridőben sem teljesít, úgy a felperes az átalány-kártérítésen felül érvényesítheti a további kárait is.

* * *

Előrebocsátja az ítélet, hogy az elsőfokú ítéletet a Pp. 253.§ (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Ennek alapján - fellebbezés hiányában - a felülbírálat nem érintette az elsőfokú ítéletnek - a keresetet az elsőfokú ítéletben foglalt marasztalást meghaladó részében elutasító, továbbá az alperest 2.908 euróban marasztaló - első fokon jogerőre emelkedett rendelkezéseit.

Az így elbírált fellebbezés kisebb részben alapos.

A fellebbezés kapcsán az ítélet, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének törvényes indoka nem volt, az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése nélkül hozta meg a határozatát.

Az elsőfokú bíróság a perben releváns tényeket túlnyomórészt helyesen állapította meg, de azokból - az alperest terhelő marasztalási összeget illetően - részben téves jogkövetkeztetésre jutott.

1. A fiber lézer gépre kötött szállítási szerződés, és a felperesi elállás jogszerűsége:

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a fiber lézer berendezésre a peres felek között 2012. május 21-én írásban a Ptk. 379.§ (1) bekezdésében szabályozott szállítási szerződés jött létre. Ennek alapján az alperes a berendezés átadását vállalta a felperesnek a szerződésben meghatározott későbbi időpontban, míg a felperes a berendezés átvételét és az ára megfizetését. E szállítási szerződést a felek a felperes vételár fizetési kötelezettségének időpontját (ütemezését), illetve a berendezés alperes általi átadásának kikötött későbbi időpontját illetően több alkalommal is módosították. A felperes az így módosított szerződés szerinti első vételár-részlet fizetési kötelezettségének határidőben eleget tett, az alperes azonban a szerződéses kötelezettségét sem az eredeti 2013. augusztus 7-i, sem az utóbb módosított 2014. február 21-i határidőig nem teljesítette. Ezt követően a felperestől 2014. március 14-én szóban 2014. március 31-ig kapott egy végső póthatáridőt a szállítási szerződés teljesítésére. Az alperes e határidőt is elmulasztotta, a szerződéssel érintett gép leszállítására továbbra sem került sor.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló mérlegelésével állapította meg, hogy a felperesnek a vételár e második részletének megfizetését esedékessé tevő gyári műszaki átadás-átvételére - 2014. február 14-i keltezésű okirat tartalmával ellentétben - nem csupán e napon nem került sor, hanem az alperes részére biztosított 2014. március 31-i végső póthatáridőig sem. E tény az egyéb bizonyítékok mellett a gyártó levelei is kétséget kizáróan alátámasztják. Ezek tartalma szerint a fiber lézer berendezés csupán 2014. április legvégén lett volna kész „utolsó ellenőrzésre”, illetve „gyári elfogadásra”. Az ítélet tábla megítélése szerint a Ptk. 207.§ (1) bekezdése alapján a konkrét esetben a „gyári műszaki átadás-átvétel” szerződéses kikötés alatt legalább azt kellett érteni, hogy a gyártó a gépet műszakilag készre jelentette, vagyis azzal a gyártónak további tevékenysége nincsen, kizárólag a szállítás megfelelő előkészítése. A perbeli fiber lézer gép azonban nem volt ilyen állapotban még 2014. március 31-én sem, hiszen a 2014. április 30-ra prognosztizált „utolsó ellenőrzés”, illetve a 2014. április 28-ra jelzett „gyári elfogadás” kifejezésekből kizárólag ilyen következtetést lehet levonni.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenységét (Pp.206.§ (1) bekezdés) az alperes alaptalanul támadta a fellebbezésében, mert - hivatkozásával ellentétben - az nem volt sem iratellenes, sem ellentmondásos. Az elsőfokú bíróság e körben a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok összességének az okszerű és helytálló mérlegelésén állapította meg. Ítéltének indokolásában részletesen kitért arra is, hogy milyen bizonyítékok alapján állapította meg e körben a tényállást, és mik voltak azok a körülmények, amiket a bizonyítékok értékelésénél irányadónak vett, és az alperesi tényállítást a „gyári műszaki átadás-átvétel” megtörténte, és időpontja tekintetében - az általa hivatkozott okirattal ellentétben is - miért nem találta bizonyítottnak. Ezeket az indokokat az ítélet tábla is osztotta, és megjegyzi, hogy az alperes fellebbezésében felhozott körülményeket már az elsőfokú bíróság is a mérlegelési körébe vonta, és a bizonyítékok okszerű mérlegelése a másodfokú bíróságot is köti. (BH 2006. 403)

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a gép vételárának a második részletének kifizetését illetően ezért nem volt olyan késedelemben, ami a szállítási szerződés alapján a fiber lézer berendezés átadására kötelezett alperes késedelmét kizárta volna a Ptk. 303.§ (3) bekezdése szerint. Ebből következően a fiber lézer gép leszállítására, és a felperesnek történő átadására vonatkozó szerződéses kötelezettség elmaradása olyan alperesi kötelezetteti késedelmet eredményezett, amelynek a

2014. március 31-i póthatáridő eredménytelen elteltét követően a Ptk. 300.§ (1-2) bekezdése alapján jogszerűen gyakorolható következménye volt a felperes elállási jogának a gyakorlása 2014. április 15-én. Ez pedig a fiber lézer gépre vonatkozó szállítási szerződést a Ptk. 320.§ (1) bekezdése és 319.§ (3) bekezdése alapján, a megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal megszüntette (felbontotta), és a már teljesített szolgáltatások visszajárnak.

E szerződés alapján az alperes nem teljesített szolgáltatást, míg a felperes két részletben (79.772 Euro + 109.350,- Euro) 189.122,- Euro-t utalt át az alperesnek, illetve a teljesítési segédjeként eljáró ... Zrt. további 51.800,- Euro-t, ami összesen 240.922,- Euro. Az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperes helyett teljesítő - az ... Zrt. által átutalt - 51.800,- Euro visszafizetésére a felperes nem tarthat igényt. Ennek körében ugyanis abból kell kiindulni, hogy ezt az összeget az ... Zrt. a felperessel kötött kölcsönszerződés, valamint a peres felek között létrejött háromoldalú megállapodás alapján, kifejezetten a felperes helyett, az alperest - a fiber lézer berendezésre kötött szállítási szerződés alapján - megillető vételár részeként utalta át. A felperes igazolta, hogy az ... Zrt.-vel kötött kölcsönszerződést 2014. április 25-én közös megegyezéssel megszüntették, és azt is, hogy egymással elszámoltak. Ezen elszámolás kapcsán a felperes (ügyvezetője előadása szerint) megfizette az Zrt.-nek az általa az alperesnek a kölcsönszerződés alapján átutalt 51.800,- Euro-t is. Tekintettel arra, hogy e felperesi előadást az alperes nem tette vitássá, így a felperes erre az összegre is alappal tart igényt az alperestől a fiber lézer gépre kötött szerződés felbontása miatt, hiszen - a korábbi kölcsönszerződés megszüntetésére, és a felperes és az ... Zrt. közötti elszámolásra tekintettel - annak jogosultja is a felperes lett a kölcsönszerződés megszüntetését követően.

A fiber lézer berendezésre vonatkozó szerződés felbontására tekintettel tehát a felperest - visszajáró szolgáltatásként - mindösszesen **240.922,- Euro** vételár-rész illeti meg.

2. A tandem élhajlító gépre kötött szállítási szerződés, és ennek teljesítése miatt a felperest még terhelő vételár

A peres felek egyezően adták elő, hogy közöttük utóbb valójában olyan szállítási szerződés jött létre, amely szerint a felperes egy tandem élhajlító gépet rendelt meg az alperestől, amit az alperes neki le is szállított. Egyetértett az ítéletábra az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felek által előadott ilyen tartalmú szóbeli szerződésnek a felek által az „élhajlító gép(ek)re” kötött írásbeli szerződések tartalma sem egyenként, sem együttesen nem volt megfeleltethető. Egyrészt az egyik ilyen szerződést utóbb a felek felbontották, másrészt mindkét szerződés ún. „szóló”, és nem a valóságban megrendelt és leszállított „tandem” élhajlító gépre vonatkozott. Ebből következően helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a tandem élhajlító gépre szóban jött létre a felek között szállítási szerződés. E szóbeli szerződés tartalmát tekintve a felek előadása csak abban különbözött, hogy a gép ellenértékeként milyen összegű árban állapodtak meg, ez a felperes állítása szerint bruttó 198.120,- euro, míg az alperes állítása szerint bruttó 231.140,- euro volt.

Ebből következően az ítéletábra álláspontja szerint a perben a Pp.164.§ (1) bekezdése alapján a felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy a tandem élhajlító berendezés vételára nem az alperes által állított 231.140,- euro volt, hanem annál kevesebb, a felperes által állított (bruttó 198.120,- euro) összegű. Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja miatt e körben a feleket tévesen tájékoztatta a Pp. 3.§ (3) bekezdése alapján a bizonyításra szoruló

tényekről, a bizonyításai teherről, és a bizonyítás sikertelenségéről. Ezért ezt az ítéletábra a másodfokú eljárásban pótolta, és a tájékoztatta a felperest arról, hogy neki kell bizonyítania azt, hogy a tandem élhajlító berendezés vételára nem az alperes által állított 231.140,- euro volt, hanem annál kevesebb a felperes által állított összegű. E tájékoztatást követően a felperesnek további bizonyítási indítványa nem volt, kizárólag az addig előadottakra hivatkozott.

Mindezek alapján az ítéletábra azt állapította meg, hogy a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettsége ellenére sem tudta azt bizonyítani, hogy a tandem élhajlító berendezés vételára az alperes által elismert 231.140,- euro összegnél kevesebb volt. A felperes által állított mértékű vételár bizonyítására sem a beszerzett szakvélemény, sem az alperes versenytársától beszerzett árajánlat, sem pedig a gyártó cégnek az alperes részére adott megrendelés visszaigazolása nem alkalmas. A tandem élhajlító berendezés szállítási szerződésben meghatározott ára ugyanis a felek szabad megállapodásának a tárgya volt (Ptk. 200.§ (1) bekezdés). Tekintettel arra, hogy e szerződés szóban jött létre a felek között, e megállapodásban szereplő vételárra sem lehet alappal következtetni a fenti adatokból. Arra kizárólag a felek közötti szóbeli szerződés - felperes által állított - tartalmát közvetlenül alátámasztó olyan bizonyíték lett volna csupán alkalmas, amely a peres felek e tárgyú kölcsönös és egybehangzó akaratát kifejező megállapodását alátámasztja.

A fentiek alapján az ítéletábra azt állapította meg, hogy a felperes a tandem élhajlító berendezés szállítási szerződésben meghatározott 231.140,-euro árából csupán 63.856,- euro-t fizetett meg, vagyis a hátraléka az alperes felé **167.284,- euro**.

3. A peres felek közötti elszámolás a szerződések alapján, és az alperes beszámítási kifogása

A fiber lézer gépre vonatkozó szerződésnek a felperes jogszerű állása folytán történő felbontására tekintettel - a fentiek szerint - a felperest visszajáró szolgáltatásként összesen 240.922,- Euro vételár(rész) illette meg. (Ptk.320.§ (1) bekezdés, 319.§ (3) bekezdés)

A tandem élhajlító berendezésre vonatkozó szállítási szerződést az alperes teljesítette, a berendezés szerződésben kikötött 231.140,- euro árából a felperes csupán 63.856,- euro-t fizetett meg, így a hátraléka az alperes felé 167.284,- euro volt.

Amikor a felperes 2014. április 15-én fiber lézer gépre vonatkozó szerződéstől elállt, az alperessel szemben fennálló és neki visszajáró vételár követelésének megfelelő részét egyúttal jogszerűen számította be az alperessel szemben - a tandem élhajlító gép árából még - fennálló 167.284,- euro tartozásába, melynek következtében a beszámítás erejéig a kötelezettségek megszűntek (Ptk.296.§). Ebből következően a felperes a tandem élhajlító gép árából még fennálló 167.284,- euro tartozását beszámítással teljesítette, ezért további fizetési kötelezettsége nem volt. Emiatt e gépre kötött szállítási szerződéstől - a felperes fizetési késedelmére hivatkozással - az alperes már nem állhatott jogszerűen ezt követően, annak jogi alapja nem volt.

A kifejtettek alapján a felperest (240.922,- euro - 167.284,- euro=) 73.638,- euro illeti meg a két berendezésre kötött szerződés - az egyik felbontása, illetve a másik teljesítése - folytán. Az alperesnek az elsőfokú eljárásban előterjesztett beszámítási kifogása így kizárólag a tandem élhajlító berendezésre fennálló 167.284,- euro összegű vételár

követelésének azon része tekintetében volt alapos, amiből a felperes keresetében csupán 134.264,- euro-t számolt el, vagyis 33.020,- euro erejéig.

Ezt meghaladóan az alperes alaptalanul kívánt beszámítani - a fellebbezésében pontosítottak szerint - a fiber lézer gép esetében 131.572,- euro, míg a „tandem élhajlító gép egyik fele” esetében 23.114,- euro meghíúsulási kötbért. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy a fiber lézer gépre vonatkozó szerződés a felperes jogszerű elállása miatt került felbontásra, ebből következően nem a felperesnek felróható okból maradt el e szerződés kölcsönös teljesítése. Az alperes nem tarthat igényt e szállítási szerződésben kikötött meghíúsulási kötbérre sem. A tandem élhajlító berendezésre vonatkozó szerződés pedig a felperes beszámítási kifogásával (2014. április 15-én) a felperes részéről is teljesült, vagyis szintén nem következett be a felperes kötbérfizetési kötelezettségét kiváltó esemény. Megjegyzi az ítélőtábla, hogy utóbbi szerződés tekintetében az alperes beszámítási kifogásában egyrészt a tandem élhajlító gépre vonatkozó szerződés teljesítését kérte, hiszen a hátralékos vételárát kívánta érvényesíteni, másrészt meghíúsulási kötbérre is igényt tartott, holott ezt a Ptk. 246.§ (3) bekezdése kizárja.

4. A peres felek 2013. november 22-i megállapodása

A fenti elszámolásnak megfelelően a felperest **73.638,- euro (visszajáró) vételár** illeti, meg. Ezt meghaladóan alappal tartott igényt az alperestől a 2013. november 22-i megállapodásban általa megfizetni vállalt, de ténylegesen nem teljesített 72.000,-Euro kártérítésre, és az alperes által átadni vállalt, de nem teljesített vákuumos lemezemelő (9.000,- euro+ÁFA=) 11.430,- Euro ellenértékére is. Ebből következően a felperest összesen 157.068,-euro illeti meg a felek közötti szerződésekből eredő elszámolás, illetve a 2013. november 22-i megállapodásban foglaltak alapján.

Az alperes fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra, hogy a 2013. november 22-i megállapodásban szereplő, általa már teljesített, illetve e megállapodás alapján teljesítendő pénzösszeg, illetve szolgáltatni vállalt eszközök vagyoni értéke „kötbérnek” minősült, s ezért a felperes csupán e „kötbért” meghaladó kárát érvényesíthetné a Ptk. 246.§ (2) bekezdése alapján.

A Ptk. 246.§ (1) bekezdése szerint a kötelezett meghatározott pénzösszeg fizetésére kötelezheti magát arra az esetre, ha olyan okból, amelyért felelős nem, vagy nem szerződésszerűen teljesít (kötbér).

A Ptk. 240.§ (3) bekezdése szerint a szerződést egyezséggel is lehet módosítani. Egyezés esetén a felek a szerződésből eredő vitás vagy bizonytalan kérdéseket közös megegyezéssel úgy rendezik, hogy kölcsönösen engednek egymásnak. A Ptk. 240.§ (4) bekezdése szerint pedig az egyezséggel való szerződésmódosítás érvényességét nem érinti a feleknek olyan körülményre vonatkozó tévedése, amely közöttük vitás volt, vagy amelyet bizonytalannak tartottak. Ez arra az esetre is áll, ha az egyezés megkötése után előkerült bizonyítékokkal a vitát vagy bizonytalanságot el lehetne oszlatni.

A Ptk. 246.§ (1) bekezdésében szabályozott kötbérnek kettős célja van. Az egyik, hogy mint szankció a kötelezettet a szerződésben vállalt kötelezettség teljesítésére ösztönözze, s ezáltal szilárdítsa a szerződési fegyelmet, a másik, hogy a jogosultat felmentse a kötbérrel

szankcionált szerződésszegéssel okozott kár bekövetkezésének, és összegének bizonyítása alól. A kötbér tehát lényegében a szerződésben vállalt kötelezettség maradéktalan teljesítésére ösztönöz, vagyis a szerződésszegéstől visszatartó hatást fejt ki.

Az ítélőtábla megítélése szerint ezért a Ptk. 246.§ (1) bekezdésében szabályozott kötbérkikötésnek - céljából eredő - lényeges eleme, hogy az arra vonatkozó megállapodás akkor jön létre, amikor még nem következett be az a szerződésszegő magatartás, amit a felek kötbérrel kívánnak szankcionálni. Ellenkező esetben ugyanis nem érvényesülhetne a kötbér azon lényeges ismérve, hogy a kötelezettet a szerződésben vállalt kötelezettsége teljesítésére ösztönözze, és visszatartsa a szerződésszegéstől.

Abban az esetben, ha a szerződő felek a szerződésükben nem kötöttek ki a jövőre nézve valamelyik félnek felróható szerződésszegő magatartása miatt fizetendő pénzösszeget, hanem a már nem vitásan - a szerződés teljesítése során - bekövetkezett szerződésszegő magatartás miatt **utólag kötnek** olyan tartalmú megállapodást, hogy az amiatt valamelyik felet ért kárt meghatározott módon rendezik, nem a Ptk. 246.§ (1) bekezdésében szabályozott kötbér kikötésről van szó, hanem a Ptk. 240.§ (3) és (4) bekezdésében szabályozott olyan egyezségről, amikor a felek a szerződésből eredő vitás (bizonytalan) kérdést megegyezéssel rendezik.

A konkrét esetben a peres felek közötti szállítási szerződések egyike sem tartalmazott az alperesnek felróható jövőbeli késedelem, vagy meghiúsulás esetére kötbérkikötést. Az alperes az eredetileg a fiber lézer gépre 2012. május 21-én, valamint az élhajlító gépre 2012. április 10-én megkötött szerződések szerint öt terhelő szerződéses kötelezettségét (gépek átadását) nem vitásan nem teljesítette határidőben. Ezért a felperes 2013. október 28-i levelében egyrészt 2013. november 7-ig póthatáridőt engedett neki a teljesítésre, másrészt kárigényt jelentett be, és az elállási szándékát is jelezte. Ezt követően, vagyis a már fennálló alperesi szerződésszegő magatartás (teljesítési késedelem) miatt utólag került sor a felek között a 2013. november 22-i megállapodás megkötésére. Ebben a felek kölcsönösen engedtek egymásnak, hiszen a felperes további (2014. február 21-ig tartó) póthatáridőt engedett az alperesnek, míg az alperes egyrészt írásban kifejezetten elismerte a késedelme miatt a felperest ért kár bekövetkeztét, és összegét, másrészt vállalta annak megtérítését a megállapodásban írt módon és határidőben, részben pénzbeli teljesítéssel, részben eszközök átadásával. E megállapodás ezért - a kifejtettek szerint - nem a Ptk. 246.§ (1) bekezdésében szabályozott kötbér kikötésnek minősült, hanem a Ptk. 240.§ (3) és (4) bekezdésében szabályozott szerződést módosító egyezségnek. Ebben a peres felek kifejezetten rögzítették, hogy a felperesnek az alperes már fennálló késedelme következtében többletköltségei merültek fel a pályázattal és a finanszírozással kapcsolatban, másrészt a teljesítés elmaradásából eredően elmaradt haszna is van, amit az alperes - annak mértékének bizonyítása nélkül - kifejezetten elismert, és ezért a szerződésben rögzített módon vállalt kártérítést. Az alperes kijelentette, hogy az így meghatározott átalány kártérítés összegét reálisnak fogadja el, valamint azt is, hogy a megállapodás a kártérítés jogalapja és összecszerúsége vonatkozásában a részéről egyúttal tartozáselimerésnek is minősül. Azt is kikötötték, hogy e kártérítés a felperesnek kizárólag a meghosszabbított póthatáridőig terjedő kárát fedezi.

Mindezek alapján az alperes a 2013. november 22-i megállapodás alapján - a felperes kártérítés jogcímén előterjesztett (a vissza nem térítendő támogatás elvesztésével

kapcsolatos) igényétől függetlenül - köteles megfizetni a felperesnek 72.000,- euro meg nem fizetett kártérítést, és az át nem adott vákuumos lemezemelő bruttó 11.430,- Euro ellenértékét is.

Utóbbi tekintetében az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy annak csupán természetbeni kiadására tarthat igényt a felperes. E kártérítésként átadni vállalt eszköz kiadása tekintetében ugyanis az alperes által a 2013. november 22-i szerződésben önként vállalt teljesítési határidő már többszörösen eltelt anélkül, hogy az alperes az eszközt önkéntesen átadta volna. Ezért a felperes a Ptk. 355.§ (1) és (2) bekezdése szerint alappal tart igényt az őt ért - és az alperes által kifejezetten elismert - kár természetben való megtérítése helyett annak pénzbeli megtérítésére. Ennek összege pedig a teljes kártérítés elvére figyelemmel nem az eszköz nettó, hanem annak bruttó beszerzési ára, hiszen a kártérítés címén természetben átadni vállalt eszköz is ilyen áron szerezhető csupán be.

5. A felperes vissza nem térítendő támogatás elvesztésével kapcsolatos kártérítési igénye

Egyetértett az ítéletábra az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes a fiber lézer gép leszállítására vonatkozó szerződéses kötelezettségét a módosított szerződéses határidőben nem teljesítette, amivel szerződést segezt. E jogellenes alperesi magatartás miatt a felperes sem tudta teljesíteni a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségét határidőben, és ezért a támogatási szerződésben szereplő vissza nem térítendő állami támogatáshoz végül nem jutott hozzá, és e nélkül szerzett be egy másik lézervágó gépet. Ez pedig valóban azzal állt ok-okozati összefüggésben, hogy az alperes a szállítási szerződésben vállalt kötelezettségét megszegte, ezért a Ptk. 318. § (1) bekezdése, 339. § (1) bekezdése és 355. § (4) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes ebből eredő kárát.

Az ítéletábra megítélése szerint ugyanakkor a felperest emiatt nem az általa megjelölt, a támogatási szerződésben neki biztosított 53.802.833,-Ft vissza nem térítendő támogatás teljes összegének megfelelő mértékű kár érte. A felperes a kártérítési igényét ugyanis kizárólag arra alapította, hogy a fiber lézer berendezés le nem szállítása miatt elesett a vissza nem térítendő támogatástól, és enélkül szerzett be másik gépet. Kártérítési igénye ténybeli alapjaként - az elsőfokú eljárásban - nem hivatkozott arra, hogy amiatt is érte volna kár, hogy az által utóbb beszerzett helyettesítő lézervágó berendezés műszaki tartalma alacsonyabb lenne az alperes által le nem szállított lézervágó berendezésénél. Ilyen jellegű keresetváltoztatásra pedig a másodfokú eljárásban a Pp. 247.§ (1) bekezdése és a Pp. 235.§ (1) bekezdése szerint már nincs lehetőség. A fentiekből következően helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy a felperest ért kár mértékének meghatározása körében figyelemmel kell lenni arra is, hogy végül a felperes milyen vételáron tudta beszerezni más gyártótól a perbeli lézervágó gép helyett az annak helyettesítésére alkalmas Ermaksan típusú lézervágó gépet.

Ezért az ítéletábra megítélése szerint az alperes jogellenes magatartása miatt a felperest ért kár mértékének meghatározására úgy kerülhet sor helyesen, hogy össze kell vetni a fiber lézer gép beszerzése tekintetében az alperes szerződésszegése miatt megghiúsult hipotetikus helyzetet, az utóbb megvalósult tényleges állapottal. Azt kell tehát vizsgálni, hogy amennyiben a peres felek közötti szerződés teljesült volna, akkor a felperes milyen összegű

saját ráfordítás (pénzfizetés) mellett szerezhette volna meg a perbeli fiber lézer berendezést, és végül is ezt valójában milyen összegű saját ráfordítással sikerült megszereznie.

A peres felek közötti szállítási szerződés szerint a fiber lézer berendezés vételára bruttó 657.860,- euro lett volna. Ez - a peres felek által a perben kölcsönösen elfogadott, a késelemben és időpontjában fennálló MNB deviza középárfolyamon (308,44) számolva - 202.910.338,- Ft vételárnak felel meg. E vételárhoz a felperes a szállítási szerződés határidőben történő teljesítése esetén 53.802.833,-Ft összegű vissza nem térítendő támogatást kapott volna, azaz ténylegesen 149.107.505,- Ft saját ráfordítással szerezhette volna meg a perbeli fiber lézer gépet.

A peres felek egyező előadása szerint a felperes végül bruttó 619.760,- euró áron szerzett be másik lézervágó berendezést, ami - a peres felek által a perben kölcsönösen elfogadott, a késelemben és időpontjában fennálló MNB deviza középárfolyamon (308,44) számolva - 191.158.774,- Ft vételárnak felel meg. Ez teljes egészében a felperes ráfordítása volt, hiszen ehhez vissza nem térítendő támogatást nem kapott.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a felperesnek végül $(191.158.774 - 149.107.505 =)$ 42.051.269,- Ft összeggel került többre a perbeli lézervágó berendezés beszerzése ahhoz képest, mint amennyibe az a peres felek közötti szállítási szerződés, és ennek alapján a támogatási szerződés teljesülése esetén került volna. Ebből következően ilyen összegű kár érte csupán az alperes jogellenes magatartása miatt.

Ennek megfizetésére pedig az alperes - a kifejtettek alapján - a felek közötti 2013. november 22-i megállapodásban foglaltaktól függetlenül köteles. A 2013. november 23-i megállapodásban az alperes által vállalt - a részben már teljesített, illetve jelen ítélet alapján teljesítendő pénzüsszegre és vagyoni érték átadására vonatkozó - kötelezettségvállalása ugyanis nem minősült a Ptk. 246.§ (1) szabályozott kötbérnek. Ezért e megállapodásban foglalt kötelezettségek teljesítése és a felperest illető kártérítés viszonylatában sem érvényesül a Ptk. 246.§ (2) bekezdésének az alperes által hivatkozott szabálya. Emiatt a felperest a 2013. november 22-i megállapodás alapján megillető kártérítés összegét - mivel az nem kötbér - sem kell beszámítani a felperest a vissza nem térítendő támogatás elvesztése miatt megillető kártérítés összegébe.

Az alperesnek a kizárólag a másodfokú eljárásban előterjesztett beszámítási kifogásával kapcsolatban pedig az ítélet tábla rámutat arra, hogy annak érvényesítésének - a kifejtettek szerinti anyagi jogi alaptalanságán túl - a Pp. 247.§ (3) bekezdésében meghatározott eljárásjogi előfeltételei sem álltak fenn.

* * *

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az alperest terhelő marasztalás összegét - a rendelkező részben foglaltak szerint - leszállította.

Az eredetileg előterjesztett kereset a megváltoztatás következtében 79%-os mértékben vezetett eredményre. Ezért a felperest ezzel arányosan 1.185.000,- Ft összegű kereseti

illeték, és 4.013.200,-Ft ügyvédi munkadíj, összesen 5.198.200,- Ft elsőfokú perköltség illetné meg. Az általa előlegezett 60.900,- Ft feleslegesen okozott szakértői költséget a Pp. 80.§ (2) bekezdése alapján a részleges pernyertességtől függetlenül is maga viseli. A 21%-ban pernyertes alperest az általa előlegezett 291.052,- Ft szakértői díjból 61.000,-Ft, és 900.000,-Ft ügyvédi munkadíj, összesen 961.000,- Ft elsőfokú perköltség illeti meg. A kettő különbözeteként 4.237.200,-Ft elsőfokú perköltség illeti meg a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján a felperest, így az elsőfokú perköltség összegét az ítéletábra a marasztalási összeggel arányos összegre szállította le. A felperes a fellebbezési eljárásban nagyobb részben (81%) szintén pernyertes lett. Az ítéletábra a felperes jogi képviseletével a másodfokú eljárásban felmerült perköltséget a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§-a alapján, a fellebbezési pertárgyérték, továbbá a másodfokú eljárásban előállt pernyertesség-pervesztesség arányára is figyelemmel, valamint a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével ÁFA-val növelten 2.430.000,- Ft-ban állapította meg. Ennek körében az ítéletábra a felperes által a közte és a jogi képviselője közötti, az ügy ellátására vonatkozó díjmegállapodás alapján előterjesztett ügyvédi munkadíjat részben eltúlzottnak találta, ezért azt a R. 2.§ (2) bekezdésének alkalmazásával a fenti összegre mérsékelte. A másodfokú eljárásban 21%-os mértékben pernyertes alperest a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3), (5-6) bekezdései alapján 450.000,-Ft ügyvédi munkadíj, és 475.000,- Ft fellebbezési illeték, összesen 925.000,- Ft perköltség illeti, a kettő különbözeteként 1.505.000,-Ft másodfokú perköltséget köteles az alperes megfizetni a felperesnek a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján.

G y ő r , 2017. február 22.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Bajnok István sk.
előadó bíró

Dr. Ferenczy Tamás sk.
bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: